

Datum

2017-06-27

Diariennr (åberopas)

A137.630/2017

Saknr

000

Er referens

Fi2017/01289/DF

Polismyndigheten
Rättsavdelningen

Regeringskansliet
Finansdepartementet
Enheten för digital förvaltning
103 33 Stockholm

Delbetänkandet SOU 2017:23 ”digitalförvaltning.nu” (Remiss Fi2017/01289/DF)

Sammanfattning

Polismyndigheten ser med stor tveksamhet på utredningens förslag att samla ansvaret för digitaliseringen av den offentliga sektorn hos en myndighet. Digitaliseringsfrågor utgör en viktig del av all verksamhetsutveckling och fördelarna med att tillföra ansvaret för digitaliseringen till en myndighet bedöms sammantaget inte överväga nackdelarna.

Polismyndigheten är i allt väsentligt positiv till utredningens övriga förslag. Det är särskilt positivt att frågor om informationssäkerhet och personlig integritet tydligt tas med i digitaliseringen.

Förslaget om samlat ansvar hos en myndighet

Digitaliseringen av verksamhetsprocesserna, som i förlängningen möjliggör digital interaktion med medborgarna, är en process som inte kan särskiljas från övrig verksamhetsutveckling inom statsförvaltningen. Det är även en process som är svår att sätta ett slutdatum på.

Polismyndigheten anser som utgångspunkt att ansvaret för och möjligheten att utveckla och effektivisera verksamheten genom digitalisering ska kvarstå hos myndigheterna och inte tillföras en ny myndighet, såvida inte det finns tydliga fördelar som överväger nackdelarna.

Det finns visserligen fördelar med förslaget att samla ansvaret för digitaliseringen av den offentliga sektorn vid en myndighet. Det gäller exempelvis stödet till de myndigheter och kommuner som har begränsade resurser att självständigt driva viktiga digitaliseringsfrågor.

Ett centraliserat ansvar innebär dock inte med nödvändighet att utvecklingskraften ökar. Därtill finns en uppenbar risk för otydliga och komplexa styrnings- och beslutsprocesser. Till detta kommer att en ny aktör enligt utred-

ningens förslag skulle få ett icke obetydligt inflytande över centrala delar av myndigheternas verksamhetsutveckling. Det riskerar att inskränka myndigheternas självständighet på ett sätt som enligt Polismyndigheten rimmar mindre väl med den svenska förvaltningsmodellen.

Det är Polismyndighetens sammantagna bedömning att de fördelar som utredningen pekar på i delbetänkandet när det gäller förslaget att samla ansvaret för digitaliseringen av den offentliga sektorn vid en myndighet, inte uppväger nackdelarna. Polismyndigheten ser därför med stor tveksamhet på utredningens förslag i den delen.

Behov av statliga digitala tjänster och en nationell digital infrastruktur kan med fördel tillgodoses genom lösningar som tillhandahålls av befintliga myndigheter. Styrningen av dessa digitaliseringsfrågor bör förslagsvis ske genom sedvanlig reglering i instruktionen för berörda myndigheter. I det sammanhanget kan nämnas att Polismyndigheten redan nu för diskussioner med berörda parter om möjligheten att ta ett nationellt ansvar för alla statliga id-handlingar och e-legitimationer.

Polismyndigheten föreslår att det råd som i utredningen benämns ”digitaliserings-
ringssamverkansrådet” inrättas direkt under regeringen och att rådet tillvaratar den organisation och kunskap som byggts upp inom ramen för eSam.

Större fokus på innovation och livshändelse driven utveckling

Betänkandet fokuserar till stora delar på formella frågor för en framtida aktör samt frågor kring förvaltning av nuvarande struktur. Det är naturligtvis nödvändigt men behovet av flexibilitet och innovation för en nationell digital infrastruktur på framkant behöver också lyftas fram.

Det är vidare angeläget att utredningen fokuserar på den medborgardrivna utvecklingen och ett mer proaktivt förhållningssätt hos myndigheterna utifrån ett process- och livshändelseperspektiv. Genom att lyfta fram livshändelse driven utveckling i utredningen skulle medborgarna få mera fokus.

Enligt Polismyndighetens bedömning är en nationell strategi för öppna data och aktivt arbete inom detta område särskilt viktigt för att främja datadriven innovation och nya typer av digitala tjänster. Den framtida strategin för öppna data inom offentlig sektor bör tas fram i nära samverkan med Riksarkivet som i nuläget har ett huvudansvar för att driva nationella frågor kring öppna data.

Integritet och säkerhet

Polismyndigheten ser det som angeläget att frågor om personlig integritet och informationssäkerhet tas med i digitaliseringen.

Utredningen behöver dock förtydliga hur samarbetet mellan den föreslagna digitaliseringsmyndigheten, MSB, PTS och Datainspektionen m.fl. ska fungera i praktiken. Polismyndigheten, som har ett mycket aktivt arbete kring informationssäkerhet och it-säkerhet, deltar gärna i samarbetet.

Mina meddelanden

Polismyndigheten skickar i nuläget ca 5 miljoner brev per år via papperspost från många olika verksamhetssystem och kommer sannolikt att behöva minst ett par år från 2018 och framåt för att på allvar öka anslutningstakten till Mina meddelanden och samtidigt etablera Mina meddelanden som standard inom både polisverksamheten och it-verksamheten.

En ökad anslutningstakt till Mina meddelanden torde kunna möjliggöras om större myndigheter agerar förmedlare åt andra myndigheter samt genom att öppen källkod återanvänds vid utveckling av förmedlingstjänster.

Den föreslagna finansieringsmodellen för Mina meddelanden, där brevlådeoperatörerna fakturerar respektive myndighet utifrån volymer och rörliga kostnader, bedöms som rimlig. En förutsättning är dock att kostnaden per meddelande är tillräckligt lågt satt för att tydligt motivera både en övergång från papperspost till digital post men även utskick av säkra digitala meddelanden för ärendeinformation och påminnelser m.m. som är mer jämförbara med e-post.

I sammanhanget bör även beaktas att Mina meddelanden i sin nuvarande form i stort sett endast ersätter utskick av pappersbrev och därför måste ses som en övergångslösning. Framtiden är, som det också antyds i betänkandet, snarare utbyggda e-tjänster med e-legitimering som kompletteras med aviseringar via sms/e-post/Mina meddelanden.

En ytterligare komplikation är att Mina meddelanden inte omfattar myndigheter och kommuner som mottagare av digital post, vilket innebär att nya eller kompletterande lösningar behövs för att bl.a. ersätta kommunikation via papperspost och fax som fortfarande förekommer mellan många myndigheter och kommuner.

Avslutande synpunkter

Avslutningsvis önskar Polismyndigheten framhålla att ytterligare frågor, som inte framgår så tydligt i betänkandet men som är nödvändiga för framgång, är omvärdsbevakning i en värld i snabb teknisk omvandling, behovet av kompetens och metodutveckling kring tjänstedesign samt uppföljning av medborgares och företags uppfattning av i vilken mån de erbjuder tjänsterna i den nationella infrastrukturen tillfredsställer de behov som finns.

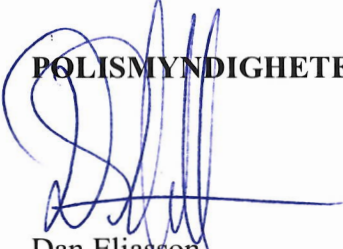
En aspekt som skulle behöva belysas ytterligare är finansieringsfrågan vid utveckling av lösningar som är gemensamma för flera myndigheter. Effektiviserings- och resultatkrav på varje enskild myndighet riskerar leda till att initiativ inte kommer till stånd när kostnaden uppstår i en myndighet och nyttan i en annan, oavsett nyttan för samhället i stort eller för den enskilde medborgaren.

2017-06-27

A137.630/2017

Vid införande av digitalförvaltning uppstår många typer av frågeställningar som är kopplade till den process som ska digitaliseras. De frågeställningar som uppstår kräver ofta en djup verksamhetsförståelse och expertis inom t.ex. juridik, it-säkerhet och ekonomi. Flera digitala tjänster har idag inte utvecklats på grund av att de legala förutsättningarna inte finns, t.ex. lagar som kräver fysiskt underskrift vilket gör att processen inte kan digitaliseras.

Rikspolischefen har beslutat detta yttrande med juristen Tony Back som föredragande. Juristen Charlotta Lokrantz Sandberg har deltagit i ärendets slutliga beredning.

POLISMYNDIGHETEN
Dan Eliasson

Tony Back

Kopia till
Justitiedepartementet (PO)
Arbetsstagarorganisationerna
Rikspolischefens kansli